

ANH TRỞ VỀ BẠI TƯỚNG CỤT CHÂN

(Kính tưởng nhớ và tri ơn những người lính Việt Nam Cộng Hòa với lòng trân quý. Riêng tặng ông thương binh L.V.T trung sĩ I, trung tâm huấn luyện Lam Sơn)

Bà mẹ và cô gái đưa đưa cháu trai vào lớp học Anh văn của trung tâm Hội Việt Mỹ. Chú nhóc đưa cánh tay vẫy:

-Bye. See you again

Khuôn mặt cười tươi rồi khuất ở cầu thang dẫn lên lầu.

Hai mẹ con thong thả ra quán cà phê gần đó. Quán nhỏ khá dễ thương nằm trên con đường hiểm hoi ở Sài Gòn còn giữ được hai hàng cây cổ thụ. Tàn cây che bớt ánh nắng mặt trời tạo một mảng xanh. Những ngày lá vàng rơi rụng đầy trên vỉa hè, quán có vẻ đẹp yên bình bởi những bản nhạc xưa nhẹ nhàng được phát từ những chiếc loa nhỏ.

Mỗi sáng thứ 7, chủ nhật, chờ đưa nhóc học xong, hai mẹ con có những giây phút thư thái: cô gái mở ba lô lấy chiếc laptop, cô nhâm nhi ly trà sữa vừa làm nốt công việc; bà mẹ thư thả ngắm người đi đường. Họ có ý chờ người bán vé số quen thuộc

Người bán vé số đi chiếc xe đạp cũ, đầu đội chiếc mũ vải bạc màu, mặc bộ đồ cũ kỹ nhưng sạch sẽ. Ông rà sát lề, gài pê đan lên vỉa hè cho chắc rồi mới xuống xe bởi ông chỉ còn một chân; chân kia bị cụt lộ ra khỏi ống quần một khối gỗ tròn. Khuôn mặt ông tuy sạm đen khắc khổ nhưng hiền lành, một con mắt bị hỏng, ánh mắt con còn lại ánh lên nét nhẫn nại, cam chịu. Người bán vé số đi ngang mỗi bàn, đưa tập vé số kèm nụ cười hiền; khách lắc đầu, ông đi ngay không chèo kéo.

Lần đầu gặp hai mẹ con, ông chìa tập vé số ra mời, cô gái cười:

-Con không mua đâu chú ơi. Con trúng gió dễ hơn trúng số.

Bà mẹ nhìn bàn chân của ông, buột miệng:

-Xin lỗi! Nhìn tuổi anh, tôi đoán anh là thương binh Việt Nam Cộng Hòa.

Người bán vé số chững lại, miệng cười nhẹ.

-Dạ, đúng rồi.

-Trước anh thuộc đơn vị nào.

-Dạ. Tôi ở trung tâm huấn luyện Lam Sơn.

Bà mẹ giật mình, ngày xưa chồng bà đã từng huấn luyện ở đó,

- Anh bị thương ở trận nào.

Người thương binh trầm tư:

-Thật ra tôi chỉ là trung sĩ nhất, chỉ dẫn lính ra bãi tập, phụ với các sĩ quan huấn luyện tân binh. Một lần, tướng Hai muốn mở rộng thêm bãi tập, tôi được lệnh làm, không may bị vướng mìn nát một chân và hư một mắt.

Đáp lại sự thông cảm của mọi người, ông tâm sự:

-Tôi được điều trị ở quân y viện Nguyễn Huệ, sau đó được cấp một căn nhà ở Nha trang. Sau năm 1975, tụi tôi bị đuổi ra khỏi đó. Tôi trở về quê ở Phú Yên cho đến giờ.

Ba năm qua, họ là người khách thường xuyên của người thương binh. Cô gái nhỏ đón ông bằng nụ cười:

-Chú cho cháu 2 tờ.

-Chú chờ chút. Khoan đi chờ cháu mua ly cà phê, chú mang theo

-Chú ăn sáng chưa, để cháu mua ổ bánh mì.

Cô gái liếng thoắng như gặp lại người bạn của bố cô, chú Hùng Móm, ngày nào còn sống thường lên nhà cùng bố ôn lại chuyện ngày trong quân ngũ, chuyện chú thành thương binh trong trận đánh giữa tháng tư năm 75.

Bà mẹ hỏi:

-Đời sống chắc khó khăn lắm anh ha.

-Dạ. Tôi về quê cũng làm đủ thứ để nuôi con. Bốn đứa con cũng lớn, có gia đình nhưng cũng chỉ đủ ăn. Vợ tui ở với chúng để trông coi các cháu. Tui hết sức làm lao động nhưng không muốn lệ thuộc, muốn hút thuốc, uống ly cà phê cũng xin vợ con cũng phiền nên vô đây thuê nhà, đi bán vé số. Dư ra thì gọi về thêm

-Bạn bè ngày xưa có ai giúp được anh không

Người thương binh cười nhẹ:

-Dạ. thường chỉ có sĩ quan mới được đi HO, các ông giúp bạn sĩ quan của mình nhiều. Tụi tui mấy người được đi, nên chẳng ai để ý.

-Anh có bao giờ đến nhà thờ Kỳ Đồng, dòng Chúa Cứu Thế để nhận giúp đỡ không.

-Tui cũng có nghe, nhưng phần đạp xe đi xa không nổi; phần nghĩ mình tuy thương tật nhưng vẫn còn kiếm sống. Thôi để nhà thờ giúp người khó khăn hơn, nhưng giờ nhà thờ cũng không được phép làm điều đó.

Người đàn bà lắng nghe. Bà nhỏ nhẹ:

-Anh cho tôi mấy tờ.

Bà đưa tiền và kín đáo từ chối không lấy vé số.

Thời gian sau này, người bán vé số xuất hiện thất thường, đôi khi cả tháng không thấy mặt. Đợt này, ông gầy gò, ốm yếu hơn:

-Mấy nay, quê tui bão lớn quá, tui về phụ lợp lại mái nhà.

Người đàn bà nhìn bóng ông khuất dần, dáng liêu xiêu nhưng vẫn giữ cốt cách của người lính năm nào. Lòng bà nặng trĩu: ông và bà cùng một thế hệ, được hưởng một nền giáo dục nhân bản, lấy con người làm nền tảng; họ được dạy tình yêu thương, lòng nhân ái giữa con người với nhau nay gặp lúc ông khó khăn bà chẳng giúp được gì nhiều hơn,

Thuở hào hùng ngày ấy, ông và đồng đội hy sinh tuổi trẻ tươi đẹp, đánh đổi mạng sống và một phần thân thể ra sức bảo vệ sự thanh bình của quê hương. Có người không trở về, thân xác hòa lẫn vào lòng đất, còn ông và người cùng cảnh ngộ về lại nhà trên chiếc xe lăn và *trở thành bại tướng cụt chân*. Từ đó đến nay đã hơn 40 năm, nhiều đêm ông mất ngủ nhớ về quá khứ và không dám nghĩ đến ngày mai...

Đây chỉ là câu chuyện về một người thương binh Việt Nam Cộng Hòa tiêu biểu cho muôn ngàn người cùng cảnh ngộ: sống lây lất đắp đổi qua ngày với vết thương cũ tái phát và nhức nhối tinh thần vì bị gạt ra lề xã hội. Hãy đừng quên ơn vì những gì họ đã cống hiến cho quê mẹ.

15.12.2019

Phạm Mai Hương